

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Іноземних мов

(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра англійської мови
(назва кафедри)

В.о.декана факультету іноземних мов
Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

"12" серпня 2024 року



РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Актуальні питання комунікативної лінгвістики
(назва навчальної дисципліни)

ВИБІРКОВА

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність 035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет іноземних мов

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024-2025 н.рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні питання комунікативної лінгвістики» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова», затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 27.05.2024 р.

(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробник: доктор філологічних наук, професор Єсипенко Н.Г.

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Протокол № 7 від " 12 " серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Єсипенко Н.Г.

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 1 від " 12 " серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету

(підпис)

Беженар І.В.

(прізвище та ініціали)

@ Єсипенко Н.Г., 2024 рік

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними поняттями комунікативної лінгвістики, концепціями та гіпотезами, які опрацьовуються лінгвістами, психолінгвістами, теоретиками міжособистісних зв'язків, психологами, культурологами, філософами і стосується проблем спілкування, породження та сприйняття мовлення, діяльності й, зокрема, такого її специфічного різновиду, яким є мовленнєва діяльність.

Результати навчання:

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 9. Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	5	150		30			114	6	залік
Заочна	2	3	5	150		8			142		залік

1.1. Загальна інформація

1.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак./семін.	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	прак./сем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. Комунікативна лінгвістика як наука											
Тема 1. Комунікативна лінгвістика як наука і навчальна дисципліна	12		2		2	8		12	2			10
Тема 2 Методи комунікативної лінгвістики.	12		2		2	8		12	2			10
Тема 3. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.	10		2			8		10				10
Тема 4. Особливості міжособистісного спілкування.	10		2			8		10				10
Тема 5. Елементарні компоненти і засоби комунікації.	10		2			8		10				10

Тема 6. Канали комунікації. Ситуативний контекст спілкування. Зворотний зв'язок у комунікації.	10		2			8		10				10
Тема 7. Класифікація форм мовленнєвого спілкування.	10		2			8		10				10
Тема 8. Породження мовлення як процес. Проблеми, пов'язані з процесом сприйняття мовлення.	10		2			8		6				6
Разом за ЗМ1	84		16		4	64		80	4			76
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 2. <i>Загальна характеристика складових комунікативного акту</i>											
Тема 1. Сутність і компоненти комунікативного акту. Прагматичні аспекти комунікації.	12		2		2	8	12		2			10
Тема 2. Комунікативні інтенції. Стратегії мовленнєвого спілкування. Комунікативний кодекс.	10		2			8	12		2			10
Тема 3. Складові комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом.	10		2			8	10					10
Тема 4. Складові комунікації, пов'язані з риторикою	9		2			7	10					10

мовлення і ситуацією спілкування.												
Тема 5. Сутність і природа комунікативних девіацій.	9		2			7	10					10
Тема 6. Національно-культурні чинники у процесі комунікації. Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації.	8		2			6	10					10
Тема 7. Національно-культурна специфіка мовленнєвого етикету. Комунікативні табу. комунікації.	8		2			6	6					6
Разом за ЗМ 2	66		14		2	50		70	4			66
Усього годин	150		30		6	114	150	150	8			142

1.3. Індивідуальна робота

№	Назва теми	
1	Підготувати презентацію «Комунікативні табу.» Критерії оцінювання: • Логічна побудова думки під час усного чи письмового висловлювання – 0.5 бала • Правильне використання англійської мови – 0.5 бала Використання джерел і посилання на них – 0.5 бала • Вміння працювати у групі (за умови виконання групових проектів) 0.5 бала • Вміння аналізувати джерела подані різними медіаресурсами 0.5 бала	2 год
2	Підготувати презентацію «Етикет мовленнєвого спілкування.»	2 год
3	Підготувати презентацію № Комунікативний шум.»	2 год
	Всього	6 год

1.4. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	
1	Сутність, категорії комунікативної лінгвістики та її взаємозв'язки з іншими галузями знання. Базові поняття комунікативної лінгвістики. Предмет і завдання комунікативної лінгвістики.	8 год
2	Семіотичний аналіз. Прагматичний аналіз. Структурний аналіз. Пропагандистський аналіз. Дискурс-аналіз. Аналіз побутового діалогу або конверсаційний аналіз. Аналіз суміжних пар. Контент-аналіз. Трансакційний аналіз.	8 год
3	Спілкування як діяльність. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Класифікація функцій спілкування.	8 год
4	Тенденції розвитку сучасного спілкування. Поняття дефініції, ідентифікації і співпереживання в міжособистісному спілкуванні. Аналітичні моделі спілкування.	8 год
5	Адресант та адресат. Повідомлення (закодована інформація). Контекст і ситуація. Найважливіші засоби	8 год

	комунікації.	
6	Комунікаційні процеси. Кодування і посилення. Комунікативний шум. Ситуативний контекст спілкування. Зворотний зв'язок у комунікації.	8 год
7	Основні форми мовленнєвого спілкування. Монологічна форма мовленнєвого спілкування. Організація діалогу як форми спілкування. Полілогічна форма мовленнєвого спілкування.	8 год
8	Моделі, етапи і рівні породження мовлення. Слухання і його роль у комунікації. Процес сприйняття мовлення та проблеми, які пов'язані з ним.	8 год
9	Компоненти комунікативного акту, пов'язані з учасниками спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Відмінності в психології чоловіків і жінок. Стилі чоловічого й жіночого спілкування. Прагматичні аспекти спілкування.	8 год
10	Мовна й комунікативна компетенції мовців. Ефективність спілкування. Комунікативні закони. Правила спілкування. Складові стратегії спілкування.	8 год
11	Дискурс як процес і найзагальніша категорія організації мовного коду в спілкуванні. Типи дискурсів. Текст як результат і одиниця комунікації. Текст і дискурс.	8 год
12	Стиль спілкування. Мовна особистість у комунікації. Усне і писемне спілкування. Функціональний стиль мовлення. Комунікативно-риторичні якості мовлення. Етикет мовленнєвого спілкування.	7 год
13	Комунікативні девіації (невдачі). Сутність і природа комунікативних девіацій. Комунікативний саботаж.	7 год
14	Вплив національно-культурних чинників на процес спілкування. Міжкультурна комунікація та аспекти мовного коду.	6 год
15	Підготовка до тесту	6 год
	всього	114 год

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

2.Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: дискусія, діалог, самостійно-

дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних задач (Case study) та ін.

3. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)																Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								залік 40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8 Мод	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	Мод		
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	10	3	3	3	3	2	2	2	12		

4. Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання..

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь білету.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Комунікативна лінгвістика як наука і навчальна дисципліна
2. Методи комунікативної лінгвістики.
3. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
4. Особливості міжособистісного спілкування.
5. Елементарні компоненти і засоби комунікації.
6. Канали комунікації. Ситуативний контекст спілкування. Зворотний зв'язок у

комунікації.

7. Класифікація форм мовленнєвого спілкування.
8. Породження мовлення як процес. Проблеми, пов'язані з процесом сприйняття мовлення.
9. Сутність і компоненти комунікативного акту.
10. Прагматичні аспекти комунікації.
11. Комунікативні інтенції.
12. Стратегії мовленнєвого спілкування.
13. Комунікативний кодекс.
14. Складові комунікативного акту, пов'язані з мовним кодом.
15. Складові комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування.
16. Сутність і природа комунікативних девіацій.
17. Національно-культурні чинники у процесі комунікації.
18. Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації.
19. Національно-культурна специфіка мовленнєвого етикету.
20. Комунікативні табу комунікації.

5.1. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Актуальні питання комунікативної лінгвістики» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебіари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік

7. Рекомендована література

7.1.Фахова

1. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури. CORE. 2023. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/328823640.pdf>
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. –Львів, 2003.
3. Радзієвська Т.В. Текст як засіб комунікації. К., 1993.
4. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. Кив: Академія, 1999. 288

с.

5. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. Київ. 2023. Випуск 43. URL: <https://doi.org/10.17721/2663-6530.2023.43>
6. Jackendoff R. Foundation of language: brain, meaning, grammar, evolution (New York Oxford University Press, 2003), 498 p.

7.2.Допоміжна

1. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовноінформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 5: Віртуалізація лінгвістичних технологій. Київ. Український мовноінформаційний фонд НАН України. 2018. 239 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
3. Nadia Yesypenko, Tetiana Pavlovych, Olga Migorian, Ihor Bloshchynskyi, Olha Mysechko. (2022). Metaphorical representation of anthropomorphic concepts in British and American fairy tales. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 18 (Special Issue 1), 18-33 pp.

Інформаційні ресурси

- 1.Communicative Linguistics as a Branch of Modern Linguistics - [file:///C:/Users/Admin/Downloads/49+\(3\)%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/49+(3)%20(2).pdf)
 - 2.The Foundations of the Communicative Approach and Three of its Applications - <https://www.jlls.org/index.php/jlls/article/view/104>
 - 3.Language is primarily a tool for communication rather than thought
- <https://www.nature.com/articles/s41586-024-07522-w>

